

ARDEALUL JURIDIC

REVISTĂ LUNARĂ

DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

ABONAMENTUL:
 pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
 pentru Autorități Judecătorești }
 " " Magistrați } 350 Lei pe an
 " " Avocați }

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
 Str. G. Mărzescu 20
 CLUJ

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
 2 lei cuvântul
 Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
 numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj
 Directorul revistei

BCU Cluj / Central University Library Cluj

AL. ULVINIANU

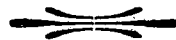
Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Procuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

VIRGIL. I. MĂNESCU

licențiat în drept student în filosofie

S U M A R :

Instanțele competente etc. de Teodor Deacnănescu.
 Competența instanțelor etc. de Maurice Kaim.,
 Jurisprudență constituțională.
 Jurisprudențe civile.

Jurisprudențe comerciale.
 Jurisprudență procedurală.
 Jurisprudențe penale.
 Jurisprudențe la diverse legi.

Se publică hotărârile instanțelor de recurs, hotărâri ale ori căror instanțe dacă sunt adnotate,
 cum și articole doctrinare.

Ori ce număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Sub tipar:

Codul pașapoartelor și poliției de frontieră

*Migrațiuni controlul
străinilor*

cu jurisprudențe, trimiteri și adnotări

Romulus Orezeanu **Nic. V. Mândru**
prim-președinte Trib. Arad Jude-președinte Trib. Arad
Arad 1935

BANCA CENTRALA

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate : PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Câmpia-Turzii ; Filiale : Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg, Sibiu, Turda.

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane. depuneri 120 milioane

A apărut :

Consiliul legislativ

Colecțiune

de

Legi și Regulamente

Legi 1934

A a p ă r u t

Constantin Sudețeanu : Opinia publică
Cluj 1935.

Ion Coljescu Delaturda : Spirit și materle
Eroismul în viața de stat. Cluj 1935.

Dr. Carol Nesselrode : Procedura privitoare
Ed. III Oradea 1935. **Ocrotirea Minorilor.**

St Fabius : Proectul de cod penal.

A APARUT :

Buletinul Legilor

**care publică legile,
regulamentele și in-
strucțiunile la câte-
va zile dela publica-
rea lor oficială sub
direcțiunea**

D-lui I. MANESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Abonamentul 700 lei anual
Pentru magistrați și avocați . . . 500 " "
Plătibil și în rate de minimum 50 lei

**Administrația la Curtea de
Apei Cluj**

A apărut

Vasile M. Theodorescu

Prim-președinte al Trib. Timiș-Torontal

**Unificarea legislațiunii
procedurale penale**

Reflexiuni în jurul proiectului din 1935
cu o prefață de

Ion Mănescu

Președinte la Curtea de Apel Cluj.
Timișoara, 1935.

Dr. Ioan Boroș

**Posesiunea și
operarea posesiuni**
studiu doctrinar

Oradea 1935.

Instanțele competente a judeca acțiunea provocatorie prevăzută de articolul 69 din legea pentru lichidarea datoriiilor dela 7 April 1934

Creditorul nu poate cunoaște întotdeauna și apriori dacă și în ce măsură datornicul său, se poate bucura de avantațiile prescise de cea de-a cincea lege reglementând datoriile rurale și urb. Pășind deadreptul sau continuând un proces deja intentat pentru valorificarea creanței sale, s'ar vedea expus, să constate deabia la urmă că de bitorul său beneficiază întru totul de condițiile legii și că toate cheltuielile și eforturile sale i-au fost zădarnice. Pentru a-și risipi incertitudinea, în care în altfel ar risca să se găsească mereu, pentru a-l terși de orice surpriză, legea dela 7 Aprilie 1934 îi dă posibilitatea ca, atunci când va crede el mai nimerit, să angajeze cu datornicul său o discuțiune asupra aplicațiunilor ei. Discuțiunea aceasta sub regimul noii legi, spre deosebire de acela al legii pentru reglementarea datoriilor rurale și urbane din 14 Aprilie 1933, o poate provoca utilizând o îndoită cale: 1. Sau să ridice chestiunea dacă debitorul îndeplinește sau nu condițiunile legii, pe cale incidentală, în cadrul unui proces pendinte în fața instanței, indiferent de stadiu în care s'ar afla. 2. Sau să introducă direct și în acelaș scop, o acțiune principală, singura cale la care avea dreptul și sub imperiul legii anterioare (Art. 34 din Regulamentul ei).

În prima ipoteză, prevăzută de aliniatul penultim din art. 69, creditorul poate așa dar ca neglijându-și pentru moment procesul de fond intentat sau abținându-se dela orice act de urmărire, în cazul când creanța se află pe calea executării, să formuleze înaintea instanței investite cu judecarea sau cu urmărirea, o cerere **adițională** sau anexă, având drept scop fixarea, în chiar cadrul procesului, a aptitudinelor datornicului său de a se bucura de înlesnirile legii. Depinde numai de modul cum va fi ea soluționată, pentruca creditorul să poată trece atunci mai departe la desăvârșirea procesului sau a urmăririi. În fața căror instanțe poate fi formulată o atare cerere legea o spune categoric; în fața instanțelor de fond de urmărire. Nimic nu este mai logic ca ea să fie adresată forurilor de urmărire, știut fiind că în generalitatea cazurilor, acestea coincid cu acelea ale domiciliului debitorului, în preajma căruia își are de obicei și patrimoniul. Nu tot acelaș lucru l-am putea spune și despre sezișarea instanțelor de fond. Din acest punct de vedere, vom vedea mai la vale, că legea a introdus o excepție dela normele dreptului comun, exprimându-și însă voința într'o formă care exclude orice posibilitate de îndoială, numai rămâne decât s'o punem în aplicare **tale quale**.

Cererea aceasta adițională are caracterul și este corespunzătoare excepției pe care o poate ridica pârâtul într'un proces obișnuit sau debitorul într'un litigiu născut din aplicațiunea legii de lichidare. Ea este, am putea spune, de o perfectă analogie cu cererea de garanție ce poate fi formulată în mod accesoriu înaintea instanțelor de fond chemate să judece acțiunea principală și care la fel ca și aceasta, trebuie să urmeze regula de competență a acțiunii principale. Pentrucă există o legătură între ambele cereri, adițională și de garanție și procesele, în cadrul cărora se produc, instanțele competente să le judece, au fost prorogate **ope lege** în favoarea instanțelor competente să judece procesele.

Dând rezolvarea ambelor în competența acestora din urmă, legiuitorul n'a făcut decât să aplice cele două principii procedurale: 1. instanțele competente să judece în principal sunt competente să judece și cererile incidentale, adiționale, etc. și 2. judecătorul acțiunii este și judecătorul excepțiunii.

În secunda ipoteză, creditorul poate, în special atunci când între el și debitorul său nu se găsește pendinte niciun proces de fond, să ajungă la stabilirea drepturilor acestuia din urmă, folosindu-se de altă cale, aceea a unei acțiunii principale, prevăzute de aliniatul ultim din acelaș articol.

Acțiunea aceasta denumită în doctrină și acțiune provocatorie se găsește pentru prima oară cum se va vedea destul de laconic, într'o lege avându-și aplicațiunea asupra întregului cuprins al țării. Procedura civilă ardeleană o cunoaște deja sub numele de acțiune de constatare sau de stabilire, ocupându-se de ea în articolele 130 și 131. În legislația germană figurează deasemenea, fiind prevăzută de art. 206 din procedură. Lipsește însă cu totul atât din legea de procedură civilă română cât și din celelalte legiuri aplicabile în vechiul regat. Doctrina însă, pe cale de deducție și printr'o mai largă interpretare a textelor, a ajuns la concluzia că ea există totuș și în dreptul românesc, putând fi găsită, după dl prof. Eug. Herovănu în dispozițiunile art. 31 din legea judecătoriiilor de ocoale, art. 1445 și 1446 din codul civil și art. 66 din procedura civilă, iar după dl prof. Victor Cădere, în dispozițiunile art. 31 din legea judecătoriiilor și art. 1177 din codul civil. Caracterul ei este acela al unei acțiuni personale sui generis, înfățișând multă asemănare cu acțiunea de statut personal.

Chestiunea care comportă discuțiune și care constituie în principal obiectul studiului de față, este aceea de a se ști, care anume instanțe devin competente *ratione persona* în cazul când creditorul, neîntentând niciun proces pentru realizarea creanței sale, angajează discuțiunea cu debitorul său în jurul aplicațiunii legii, recurge la această acțiune. Toată ambiguitatea provine deacolo că legiuitorul, îndeapărându-se de sis-

temul utilizat în aliniatul precedent, se limitează de data aceasta s'o enunțe și să indice, desțul de succint de altfel, modul ei de judecare, fără însă să menționeze, așa cum face în cazul formulării cererii și instanțele chemate a se rosti asupra ei. A înțeles el că judecarea ei s'o lase tot în competența instanțelor de fond sau de urmărire, care după cum am arătat, pot fi valabile sesizate cu judecarea cererii incidentale, sau să o lase pur și simplu în competența instanțelor de drept comun? Față de această evidentă lacună a legiuitorului, ce soluție va trebui să adoptăm?

Superficial privită dispozițiunea intercalată în textul aliniatului penultim, potrivit căreia instanțele competente să judece cererea adițională vor fi acelea de fond și de urmărire, am înclina să credem că constatările privitoare la situațiunea debitorului au rămas în sarcina instanțelor de drept comun. Examinată însă mai cu atenție vom vedea că nu-i așa. Se știe astfel că legea dela 1 Decembrie 1865 cu modificările ei de mai târziu, aplicabilă în vechiu regat și legea I din anul 1911 promulgată la 15 Ianuarie 1915 aplicabilă în Transilvania alcătuiește în materie de procedură dreptul comun principiul, pe care ele îl consacără și care domină la rândul-i materia competenței relative este acela că reclamantul să-și îndrepte acțiunea sa la tribunalul sau la judecătoria locului pe teritoriul căreia domiciliază pârîtul. Acest principiu general însă este un neori și el înfrânt prin dispozițiuni cuprinse în chiar textul legilor de mai sus¹⁾ iar alte și de cele mai multeori prin dispozițiuni cuprinse într-o sumedenie de legi speciale, luându-i loc un altul, impus de varii criterii. Articolul 31 din procedura civilă ardeleană dispune că, un comerciant înregistrat are dreptul să acționeze și la instanța stabilimentului său, în curs de 2 ani socotit dela ultima comandă, pretențiunea sa provenită din vânzările făcute în sfera întreprinderii sale, dacă va dovedi cu document, comanda ce servește la baza pretenției și primirea de fapt a mărfii. Un alt caz și mai eloquent este acela menționat de art. 74 din legea pentru organizarea compului de avocați: pentru onorariile datorate conform tarifului întocmit de comisiunea permanentă, avocatul are dreptul de a chema în judecată pe debitorul înaintea instanțelor judecătorești ale domiciliului său.

Ne-am limitat să cităm, pentru exemplificare, numai aceste două cazuri speciale, în care comerciantul și avocatul au facultatea în împrejurările expuse, să-și determine ei înșiși competența, stabilindu-și-o pe aceea, care li-e desigur mult mai lesnicioasă: fie a locului stabilimentului, fie a domiciliului avocatului. În felul acesta competența obișnuită și care este dictată de domiciliul pârîtului este pur și simplu înlăturată.

¹⁾ Procedura civilă ardeleană cuprinde în cap. III o întreagă serie de excepțiuni la regula actor sequitur forum rei,

Atunci însă când legea pentru lichidarea datorilor dispune prin aliniatul penultim al art. 69 că pentru juecarea cererii adiționale tinzând la discuțiunea legii, sunt competente instanțele de fond, implicit a derogat dela normele dreptului comun sintetizate în formula de o largă aplicaune în materie de competență generală: **actor sequitur forum rei**. Dispozițiunea aceasta cuprinde ea însuși așadar o normă excepțională și de derogare. Indicănd expres care sunt instanțele competente să judece cererea, legiuitorului și-a exprimat în mod categoric voința sa de a se abate dela orânduirile dreptului comun.

S'ar putea oare atunci, ca numai pe simplă cale de presupunere, să extindem regula de mai sus, dedusă dintr'o excepție și asupra competenței instanțelor chemate să se rostescă asupra acțiunii prevăzute de aliniatul ultim? Dacă a ceasta ar fi voința legiuitorului, nimic nu l-ar fi împiedecat să și-o consfințească printr'un text răsplat, așa cum a făcut-o în aliniatul precedent unde este vorba de cererea incidentală și cum a făcut-o în multe alte cazuri, prevăzute de diversele legi. Tăcând, voința lui nu a putut fi decât cu totul alta: **1 ext ubi voluit ubi tacuit noluisse censendum est**.

Legea pentru lichidarea datorilor agricole a luat ființă, ca și consorele ei demainante, sub presiunea unor mari necesități de ordin social. „Ea a avut de scop — spune dl Mihail Romniceanu, raportul ei în Senat — să pună capăt unei situațiuni, a cărei prelungire ar fi putut duce la consecințe catastrofale nu numai pentru economia însăși a țării dar chiar pentru ființa Statului Român”. Aceasta declarație este ea singură în stare să scoată în evidență caracterul legii prin excelență, de ordine publică. Toate dispozițiunile ei, un lanț de excepțiuni, nu-și pot avea aplicațiunea decât în cazurile exprese indicate în textul ei: **excepiones sunt strictissimae interpretationis**.

Fiind vorba deci de o lege specială, ea este în întreg complexul ei de strică interpretare. Una din regulele cel mai sigure pentru interpretarea legilor, recomandă Planiol (I, 537), voiește ca textele care deroagă dela un principiu să fie interpretate în sens strict. Dispozițiunea cuprinsă în art. 69 aliniatul penultim constituie după cum am arătat, o excepție dela regulele competenței generale; în asemenea condițiuni, este evident că ea n'ar mai putea complini lacuna strecurată de legiuitor în aliniatul ultim servind de îndreptar pentru intentarea acțiunii decât în cazuri răslete. Dimitrie Alexandrescu spune și el (Tomul I, partea I, p. 102): stă în facultatea judecătorului să tragă argument și din tăcerea legii, însă numai atunci când consecința ce ar trage, ar fi în concordanță cu principiile dreptului comun. Prenupunem că am extinde aplicațiunea aliniatului penultim și asupra celui următor dând adică în competența instanțelor de fond fără nici o dispozițiune judecarea acțiunii pro-

vocatorii. Am ajuns atunci la o soluție care nu mai câteodată ar putea fi în armonie cu principiile călăuzitoare în materie.

Dar se știe că o lege poate fi interpretată nu numai după cuvintele întrebuate ei și după intenția și motivele, pe care le-a avut în vedere: **ratio legis**. Codul civil austriac impune chiar această regulă materializând-o într'un text special (art. 6). Spicuiind legea în discuțiune, întâlnim o serie de dispozițiuni, care lasă să se întrevadă ușor intențiunea și spiritul care au prezidat la legiferarea ei. Astfel: debitorii, cari posedă și proprietăți urbane și suburbane și cari nu au făcut declarațiile de asanare preținse de vechile legi și le vor adresa după legea dela 7 Aprilie 1934 la instanțele domiciliului lor iar nu la ale creditorilor (art. 8); cererile pentru radierea mențiunilor prevăzute de art. 22 și le vor formula tot înaintea instanțelor domiciliului lor (art. 24); debitorii urbani, intrând în prevederile cap. III își vor adresa și ei declarațiile tot la aceleași instanțe (art. 36); ereditorii, cari nu au acceptat reducerea vor fi obligați să-și prezinte declarațiile nu înaintea forurilor domiciliului lor ci înaintea aceloră indicate de domiciliul debitorilor (art. 40); plata datorțiilor este probabilă iar nu cherabilă (art. 6) etc. etc. Toate aceste dispozițiuni — și numeroase altele — nu sunt decât înlesniri aduse datornicilor. Ele demonstrează până la evidentă că dându-li-se putere de lege, legiuitorul n'a fost animat de alt spirit decât acela de a veni și din punct de vedere al formelor de procedură, cât mai mult în ajutorul acestora. Obligându-i să răspundă invitațiunii creditorilor lor în fața unor instanțe necunoscute și deseori mult îndepărtate de ei, însemnează a-i desouja de privilegiul ce li-l conferă înseși constituția, după care nimeni nu poate fi sustras dela judecătoria, cari și dă legea. Normele de procedură civilă statomicesc că în materie personală, cererile în justiție trebuesc adresate instanțelor domiciliului năratului sau la acelea ale reședinței sale: **actor sequitur forum rei**. Este inutil să insistăm asupra rațiunilor care au impus o asemenea normă. Putem însă în cazul de față să o înlăturăm pur și simplu, să desconsiderăm scopul și intenția legiuitorului, lăsând părțile — debitor la discreția reclamațiilor — creditori, mulți din aceștia nu întotdeauna de bună credință, forțându-i să pregrineze în cine știe ce colț de țară¹⁾, expunându-i la cheltueli de apărare inutilă și chiar la surpriza pierderii procesului, răpindu-l astfel și atunci când nimic nu ne îndreptățește la aceasta, avantajul lor cel mai de preț? Niciun motiv n'ar fi în stare să justifice soluția, după care judecarea acestei acțiuni personale, ce nu poate avea nici o legătură, de niciun fel, nici

cu acțiunea comercială, nici cu cea de onorariu, nici cu multe altele, s'o supunem în discuția instanțelor de fond, iară absolut nici o distincțiune între ele, instituite cum am arătat, excepțional și din certe considerațiuni.

Prin articolul 86, legea dispune că nu numai textele contrarii prevăzute în legile precedente dar că **toate**, în întregimea lor, sunt abrogate. Chiar în cazul când n'ar fi așa nici atunci n'am găsi vreo dispozițiune, care se ne servească de călăuză, întrucât nici una din legile abrogate (cu excepția aceleia dela 19 Aprilie 1932, care prevede instanțele într'adevăr speciale) nu cuprinde vreo regulă din punctul de vedere care ne interesează. În această situațiune, un simț elementar de logică juridică recomandă că pentru elucidarea chestiunilor obscure sau a aceloră de care legea a omis să se ocupe, să facem apel la principiile dreptului comun. Este tocmai cazul acestei acțiuni, asupra căreia legiuitorul a trecut mult prea repede, mărginindu-se, cum am arătat, s'o enunțe și să arate că se va judeca de urgență în camera de consiliu, omițând însă, ceea ce ar fi fost atât de necesar, să precizeze căror anume instanțe cată ea a fi adresată.

Această chestiune se pune și în ipoteza că creditorul are deja intentat un proces pentru revendicarea pretențiunii și care se găsește înaintea instanțelor de fond sau înaintea aceloră de urmărire (presupunând că creanța este pe cale de executare) și omite să provoace discuțiunea cu debitorul său prin intermediul cererii despre care e vorba în aliniatul penultim al art. 69. Credem că'n acest caz, cu atât mai vărtos, instanțele în drept să judece acțiunea provocatorie vor fi acelea desemnate de dreptul comun.

Intr'adevăr niciun temei plauzibil nu ar îndreptăți pe creditor să ocolească calea pe care o are mult mai la îndemână, propunând, în chiar cadrul procesului deja intentat, examinarea situațiunii datornicului, să aleagă calea unei acțiuni principale, în stare să dea loc la noi ostenele, la noi cheltueli și la... discuțiuni de natura celor din studiul de față. Exceptând cazul când ar fi utilizată din anumite considerațiuni inavuable (sunt și de acestea), acțiunea provocatorie intentată nedesupra cererii adiționale, constituie învederat un lux, dacă nu un simplu capriciu; nimic mai echitabil așa dar ca inevitabilele ei riscuri și neajunsuri să fie suportate de acela, care li-a dat naștere.

Concluzia ce se desprinde așadar din toate aceste considerațiuni, este una singură: instanțele competente ratione personae a judea acțiunea provocatorie prevăzută de articolul 69 aliniatul ultim, indiferent dacă creditorul are deja intentat un proces pentru valorificarea creanței sale și care se găsește în fața unei instanțe sau nu are, pășind la intentarea ei pe cale principală, nu pot fi altele decât acelea pe care le indică procedura civilă, care în principiu cu privire la regulile sale pentru formarea caracterului unei legi generale. Articolele 58 din procedu-

¹⁾ La Agnita a existat (spunându-se că azi n'ar mai fi în vigoare) un pact interavocațional în baza căruia nici un avocat localnic nu putea în cazul când unul din ei intentă vreun proces de onorar să ia reprezentarea și apărarea clientului pârît.

Cum rezultă din acest text debitorul sau creditorul, în orice stadiu al pricinii, fie în cadrul procesului de fond fie în cursul procedurii de urmărire poate să ceară să se stabilească că îndeplinește, condițiunile dreptului la beneficiile legii sau că nu le îndeplinește, precum și eventuala decădere dela acest drept. Prin aceasta dispoziție s'a ușurat situația debitorilor care nu trebuie să recurgă la vre-o instanță specială, sau la vre-o procedură prejudicială, pentru stabilirea dreptului său, ci în cadrul procesului de fond printr-o cerere poate să ceară stabilirea acestui drept, anexând toate dovezile necesare, stabilindu-se acest drept în mod contradictoriu.

Rezultă din aceasta în acelaș timp o ușurare și pentru creditor, care nu se vede împiedicat în realizarea dreptului său, ci poate chema în judecată pe debitor pentru întreaga sumă datorată, urmând ca în cadrul acestui proces să se stabilească în ce măsură poate să execute creanța. Tot asemenea la procesele în cursere nu prezintă nici o piedică, ci totul își urmează cursul, urmând ca partea interesată să invoce legea pentru a-i se stabili dreptul său.

Posibilitatea introducerii acestei cerei, în cursul procesului de fond, o găsim și în procedura noastră civilă, în art. 189, care permite ca pârâțul sau reclamantul să înainteze cereri în baza art. 130 pentru stabilirea unui raport juridic sau al unui drept de care depinde în întregime sau în parte deciderea cauzei litigioase. Deci în baza acestui articol atât pârâțul cât și reclamantul poate să ceară ca să se stabilească dreptul la conversiune resp. îndeplinirea sau neîndeplinirea condițiunilor legii. Așa dar referitor la stabilirea drepturilor la conversiune în cadrul procesului de fond, găsim și în procedura noastră civilă dispozițiuni care ne permit a trage concluziuni analoge cu normele stabilite în legea din 7 Aprilie 1934.

O chestiune care urmează a fi lămurită este, ce a înțeles legiuitorul prin „orice stadiu al pricinii“? se pune întrebarea, că la valorificarea dreptului de conversiune, se respectă normele generale de procedură și în ce privește termenele? În ce privește valorificarea în cursul procesului de fond, cred că chestiunea este neîndoieșnică.

Termenele trebuie respectate. Așa de exemplu excepțiunile cambiale, prin care debitorul invoacă dispozițiunile legii, înaintate peste termenul legal, vor fi respinse ca tardive, precum și un apel înaintat tardiv, în care se invocă beneficiul legii lichidării, va fi respins ca atare. Căci legiuitorul prin introducerea dispozițiunii că dreptul la beneficiile legii se poate valorifica în orice stadiu al pricinii, a înțeles ca valorificarea acestui drept să se facă în cadrul normelor de procedură în vigoare și termenele sunt deasemenea norme de procedură. Toată siguranța de drept ar fi primejduită, dacă nu s'ar respecta. Se pune întrebarea acum, dacă debitorul invocă beneficiul legii de conversiune în

stadiul de urmărire, trebuie respectate termenele? Procedura noastră de execuție cunoaște căile de atac în contra diferitelor măsuri de execuție, pentru cari însă sunt prescrise diferite termene. Trebuie debitorul să respecte aceste termene la valorificarea dreptului său? Cred că da, astfel că contestația tardiv înaintată trebuie respinsă ca atare, indiferent că se bazează pe dispozițiunile legii comune sau pe dispozițiunile legii conversiunii.

Deci înainte de a încheia aceste considerațiuni, ca concluzie mai remarc, că la aplicarea acestui aliniat al legii (art. 69 alin. penultim) nu se ivește nici un fel de complicație și instanța care judecă fondul, sau instanța grațioasă, de urmărire va stabili tot în mod contradictoriu dreptul debitorului de a beneficia sau nu de dispozițiunile legii. Procesele care sunt în cursere nu vor suferi nici o amânare sau vre o suspendare, urmând ca debitorul ori eventual creditorul să invoce ca petit accesoriu, stabilirea dreptului la beneficiile legii, iar când procesul este în stadiul de urmărire, urmărirea își va urma cursul urmând ca una din părți să ridice chestiunea conversiunii, pentru ca instanța să stabilească în consecință.

Aci voi face o mică paranteză amintind că la urmărirea începute, adică în contra măsurilor de execuție, efectuate înainte de intrarea în vigoare a legii din 7 IV 1934, debitorul încă poate să ceară stabilirea dreptului său la beneficiile legii, cerând totodată desființarea tuturor măsurilor de execuție luate (art. 68 din lege). În acest caz fiindcă legiuitorul se referă la măsurile de executare luate înainte de intrarea în vigoare a legii, și nu stabilește un termen în care trebuie înaintate, este evident că aceste cereri (contestații) nu sunt legate de termen, și se pot înainta oricând, fără să decurgă din această vreo pierdere pentru debitor.

Afară însă de instanțele de fond sau de urmărire, care au dreptul să statuteze asupra dreptului la beneficiile legii, art. 69 alin. ultim mai dispune: creditorul va putea cere și pe calea unei acțiuni principale, să stabilească cele de mai sus, iar acțiunea se va judeca de urgență și cu precădere, în Camera de consiliu.

De aici rezultă că creditorul are dreptul să intenteze acțiune directă, cu singurul obiect de a constata îndeplinirea sau neîndeplinirea condițiunilor legii, necesare pentru a beneficia de dispozițiunile ei. În ce privește rațiunea acestei dispozițiuni, ea este foarte explicabilă. Creditorului, înainte de a începe urmărirea sau a porni procesul de îndeplinire, nu este în clar și nu poate să stabilească în care dispozițiune a legii poate fi încadrat debitorul, sau dacă în general îndeplinește condițiunile legii, și nu ar voi să înceapă un proces care nu i-ar aduce nici un rezultat, debitorul apărându-se eventual cu dispozițiunile legii, are motive puternice de a încerca să clarifice situația, respectiv situația debitorului.

lui său, și astfel legea i-a pus la îndemână mijloacele necesare. Este mai explicabilă această situație, atunci când debitorul nu contestă cvantumul datoriei și creditorul are interes de a ști în ce măsură este obligat să execute debitorul datoria sa, prestațiunea sa, fiind între ei divergență numai referitor la beneficiile legii.

Și mai evidentă este această situație, atunci, când debitorul care este proprietar peste 20 jugh., face declarația de asanare prevăzută de lege (art. 7, 8) în care recunoaște cvantumul datoriei, iar conform art. 13 din lege declarația investită cu formulă executorie poate să fie executată, dar creditorul nu știe, că debitorul beneficiază de conversiune agricolă sau urbană. În acest caz creditorul are deja titlul executoriu, dar nu știe pentru ce sumă și în ce măsură debitorul făcând în declarație pretențiune la beneficiul conversiunii agricole, numai în subsidiar pretinde cea urbană, creditorul executând ratele urbane s'ar vedea în acest caz expus unor contestații, care i-ar amâna mult realizarea creanței și i-ar cauza cheltuieli inutile. În acest caz acțiunea de constatare (acțiunea principală) îi este de un real folos.

În ce privește caracterul juridic al acestei acțiuni, la noi situațiunea este foarte simplă. Procedura noastră civilă (legea l.: 1911) cunoaște acest fel de acțiune. Art. 130 dispune. Acțiunea poate fi pornită și **pentru constatarea (stabilirea) judecătorească a existenței sau neexistenței vreunui raport juridic sau a unui drept**; tot asemenea pentru constatarea judecătorească a faptului dacă un document este adevărat sau neadevărat, **dacă constatarea se prezintă a fi necesară pentru asigurarea situației juridice a reclamantului față de pârît.**

Deci care sunt elementele acțiunii de constatare din art. 130 P. c. și elementele acțiunii principale din art. 69 al. ult.? Aceleași elemente le găsim în ambele acțiuni, cu o mică deosebire. Fiecare acțiune este o acțiune de constatare prin care reclamantul cere să se stabilească existența sau neexistența unui drept al pârîtului. Fiecare din ele nu tinde decât la stabilirea acestui drept, și nici decum la îndeplinirea dreptului, nerezultând din stabilirea prin sentință a existenței sau neexistenței dreptului, decât un efect constatator, **care are autoritate de lucru judecat în procesul de îndeplinire ce va urma să-l pună în curgere reclamantul.** Deci ambele au un caracter pregătitor al unui eventual proces de îndeplinire. În cazul legii conversiunii poate obveni cazul, cum am văzut mai sus, că nu mai este necesar introducerea unui proces de îndeplinire, ci reclamantul va executa, **în limita sentinței de constatare** declarația investită cu formulă executorie.

Singura deosebire ce este în aceste acțiuni este „elementul necesității” și anume conf. art. 130 P. c. reclamantul trebuie să dovedească necesitatea constatării, și conf. jurisprudenței dezvoltate în jurul acestui art. numai atunci se consideră

ca necesară acțiunea, când reclamantul nu are alt remediu de drept la îndemână. Or, legea conversiunii nu cere acest element, **ci din contra îl înlătură.** Deci singura deosebire ce o putem constata între aceste acțiuni este acest element, elementul necesității, **care este înlăturat din art. 69 al. ultim.**

Din aplicarea și coordonarea principiilor art. 69 și 130 P. c. ar trebui să tragem concluzia, că și debitorul ar putea să înainteze o asemenea acțiune, dar atunci ar trebui să dovedească elementul necesității, adică că constatarea beneficiului legii este necesară pentru apărarea situațiunii de drept a debitorului. Totuși fiind vorba de o lege specială, care acordă în mod expres acest drept numai creditorului, prin argumentul a contrario, trebuie să concludem că **debitorul nu are acest drept.** De altfel fiind nevoit să dovedească elementul necesității, cu greu ar putea dovedi acest element așa cum l-a stabilit jurisprudența, căci nu este necesară stabilirea atunci când debitorul ori când poate să-și valorifice acest drept, fie prin excepție în cazul procesului de fond, fie prin contestație în stadiul de urmărire. În acest sens s'a și format jurisprudența în aceasta materie.

Având aceste fapte stabilite, se pune întrebarea, care instanță este competentă să judece această acțiune de constatare? Se consideră această acțiune ca o acțiune independentă fără nici un raport la procesul de fond, și în acest caz trebuie să urmeze competența generală a domiciliului debitorului (actor sequitur forum rei), **sau se poate intenta la aceea instanță care este competentă să judece procesul de fond?** Trebuie să remarcăm dela început că în acest caz legiuitorul a fost foarte laconic, lăsând larg teren pentru controversă. Complică și mai mult situația, faptul că acțiunea de constatare nu este cunoscută în procedura civilă din vechiul regat.

Procedura civilă în vigoare la noi cunoscând acest fel de acțiuni, urmează că trebuie să aplicăm normele în vigoare la noi, cari nu sunt în contradicție cu legea din 7 Aprilie 1934, iar în vechiul regat aceasta cale de procedură care n'a fost cunoscută ci numai dedusă prin deducție juridică din normele de drept acolo în vigoare, trebuie acomodată normelor de procedură de acolo. Cum însă, cum am arătat și mai sus, la noi caracterul juridic al acțiunii de constatare din art. 130 P. c. este identic, cu al acțiunii principale din art. 69 al. ultim (cu o singură deosebire acolo arătată), și la noi are o importanță practică mare, coordonarea dispozițiilor legii din 7 Aprilie 1934 cu normele de procedură în vigoare la noi, mă voi ocupa cu chestiune competenței prin aceasta prismă, a dreptului nostru local.

În ce privește atribuțiunile și competența trebuie să cercetăm normele dezvoltate în jurul art. 130 P. c. În ce privește atribuțiunea acțiunilor de const. din art. 130 P. c. este normă generală că

valoarea procesului, va fi valoarea dreptului sau raportului de drept, care urmează a fi stabilit. Astfel că atunci când înaintăm o acțiune de constatare, va trebui să cercetăm valoarea dreptului ce urmează a fi stabilit. Aplicând acest principiu la acțiunea principală din art. 69 al. ultim trebuie să zicem că acțiunea va fi în atribuțiunea Judecătoriei sau a Tribunalului, dupăcum valoarea creanței referitor la care creditorul cere stabilirea existenței sau neexistenței dreptului la beneficiul legii al debitorului, va fi sub Lei 50,000 sau peste această sumă. Deci atribuțiunea se va judeca după aceste norme.

În ce privește competența, iarăși vom recurge la normele stabilite în jurul art. 130 P. c. conf. art. 130 p. c. acțiunea de const. se va înainta la cea instanță, care ar fi competentă la procesul de îndeplinire. Adecă, ne conducem după regulile de competență stabilite de procedura civilă pentru procesul de îndeplinire, pentru procesul în fond. Adecă va fi competentă instanța domiciliului debitorului (art. 19 P. c. competență generală) afară de cazul că nu e vreun caz de competență specială sau exclusivă, stabilite în procedura civilă (art. 26-47 P. c.). Această normă generală a fost aplicată cu strictețe dela apariția legii I, 1911.

Citez în această privință din tratatul de procedura civilă de Kovacs Marcel: „Valoarea obiectului din proces trebuie arătată în acțiune, aceasta este identică cu valoarea dreptului sau raportului de drept ce urmează a se stabili. Acea instanță va fi competentă, care ar fi competentă în procesul de îndeplinire. Acțiunea de constatare referitor la dreptul de proprietate, acțiunea intră în cadrul competenței exclusive din art. 39 P. c. (pag. 214 VIII. A volgări perrentartas magyarazata, irta Dr. Kovacs Marcel, vol. I, Budapest 1911).

Că aceasta este interpretarea cea mai corectă rezultă și din textul legii din 7 VI 1934, care nu dă nici o lămurire amănunțită, trăgând concluzia generală toți comentatorii legii, că va fi aplicabil dreptul com. Ori dreptul comun la noi este prec. civ. (l. I:1911) care **nu conține numai principiul competenței generale a domiciliului debitorului, ci cunoaște și o mulțime de competențe speciale**, fiind condus legiuitorul la introducerea acestor competențe de diferite considerațiuni de utilitate, considerațiuni juridice, a căror analiză amănunțită, ar depăși cadrul articolului prezent. Deci nu numai competența generală, **ci și competența specială formează dreptul comun**. Prin urmare dacă creditorul în procesul de îndeplinire s'ar putea folosi de vre-o competență specială poate înainta acțiunea de constatare la acea instanță, care în baza oricărei competențe speciale ar fi competentă să judece procesul de îndeplinire.

Aceasta intențiune a legiuitorului de a nu schimba nimic din dispozițiunile dreptului comun și a convențiunilor părților în ce privește

reglementarea raportului din creditori și debitori, reese și din cuprinsul art. 12 din legea din 7 Aprilie 1934. Art. 12 dispune: „legea de față nu modifică întru nimic convențiunile existente între părți în ceea ce privește locul de plată. În orice caz debitorul se va putea libera valabil depunând sumele datorate la percepția sau administrația financiară și recepția în termen la judecătoria domiciliului creditorului, anunțând pe aceasta cu o carte postală recomandată”. Deci este evident că legiuitorul nu a înțeles să modifice nimic din convențiunile între părți referitor la locul de plată, urmând ca aici să se aplice înțelegerea lor, cu toate consecințele legale.

Este deci evident că toate celelalte dispozițiuni, prin care legea indică domiciliul debitorului, pentru ca să se îndeplinească actul juridic respectiv, este datorat numai împrejurării că legiuitorul a vrut să ușureze debitorului îndeplinirea acelor acte care servesc la conservarea drepturilor sale (facerea declarațiilor). Dar în celelalte împrejurări, toate normele dreptului comun în vigoare, și convențiunile părților rămân mai departe în vigoare.

Ca concluzie voi observa că în direcția acțiunii principale, a acțiunii de constatare jurisprudența nu s'a pronunțat încă, dar soluția, după părerea mea nu poate fi decât cea indicată, adică **instanța competentă să judece procesul de fond este competentă să judece și acțiunea de constatare**¹⁾.

Cluj, la 18 Iunie 1935.

Maurice Kaim
doctor în drept

Jurisprudențe constituțională

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția U.

Dec. No 53/1933. Președ. Dlui D. Volanschi prim-președinte

Constituționalitatea legilor. — Legea din 4 Mai 1932 este neconstituțională pentru că ea abrogând legea din 17 Mai 1927 a ridicat instanței de apel prerogativa de a cerceta și a se pronunța asupra temeiniciei acțiunii și a impus respingerea cererii violând astfel principiul constituțional al separațiunilor puterilor în Stat (art. 12 și 40 din Constituție.)

Având în vedere că, prin acest motiv de casare, se susține că prin legea din 4 Mai 1932, s'a violat principiul constituțional al separațiunilor puterilor în Stat, art. 12 și 40 cum și art. 17 din Constituție pentru că s'a ridicat justiției dreptul de a fixa prețul vânzării moșiei Baia, deși el era consfințit prin legea din 17 Mai 1927 și prin contractul părților pentru că a ridicat Curții de Apel dreptul de a judeca litigiul pendinte înain-

¹⁾ În sensul concluziilor acestui articol s'a pronunțat Curtea de Apel S. 1 Cluj în ziua de 19 Iulie 1935 în complot de divergență patru voturi contra unul.

tea ei și pentru că a desființat dreptul de creanță consfințit prin contract;

Având în vedere că prin acest motiv de casare, se susține că prin legea din 4 Mai 1932, s'a violat principiul constituțional al separațiilor puterilor în Stat, art. 12 și 40 cum și art. 17 din Constituție, pentru că s'a ridicat justiției dreptul de a fixa prețul vânzării moșiei Baia, deși el era consfințit prin legea din 17 Mai 1927 și prin contractul părților pentru că a ridicat Curții de Apel dreptul de a mă judeca în litigiul pendinte înaintea ei și pentru că a desființat dreptul de creanță consfințit prin contract;

Având în vedere că art. 12 din Constituție prevede că nimeni nu poate fi sustras, în contravoinței sale, dela judecătoria ce-i dă legea; că art. 40 din Constituție prevede că puterea judecătorească se exercită de organele ei;

Considerând că puterea legiuitoare nu poate să elaboreze o lege, care să tranșeze un anumit litigiu, pentru că prin această putere legiuitorul ar produce o imixtiune în exercitarea atributelor puterii judecătorești care conform dispozițiilor din Constituție, citate mai sus, este încredințată nu mai organelor ei;

Având în vedere că în speță este constant, că obiectul litigiului derivă într-un contract de vânzare-cumpărare a unei moșii intervenit între părți, în baza legii din 17 Mai 1927; că această lege nu are alt obiect, decât de a autoriza Ministerul intimat să încheie contractul, prevăzând unele condițiuni ale lui, cum și autorizarea altor acte, care serveau, tot la realizarea vânzării și a scopului urmărit prin ea; că deci pretențiunile deduse de părți în Justiție întemeindu-se pe contracte și legea amintită, instanțele judecătorești aveau să dea soluțiunea procesului în conformitate cu dispozițiunile acelei legi și al contractului încheiat în baza ei;

Având în vedere că de asemenea este constat în speță că după ce prima instanță a respins acțiunea Societății recurente, și a admis cererea convențională a Ministerului intimat, anulând contractul de vânzare, Societatea recurentă a făcut apel, și în cursul judecării apelului, a survenit legea din 4 Mai 1932; că această lege nu cuprinde dispozițiuni cu caracter obiectiv și general pentru că astfel instanțele judecătorești să aibă latitudinea de a decide dacă faptele, sau situațiile din speță asupra cărora sunt chemate să se pronunțe, se încadrează sau nu în dispozițiunile ei. — ipoteză în care, evident, nu s'ar putea pretinde că este vorba de o lege elaborată pentru a tranșa un litigiu; că dimpotrivă legea din 4 Mai 1927, adică abrogarea unei legi, care împreună cu contractul încheiat în executarea ei, formau însăși baza pretențiunilor recurente aflate în judecarea instanței de apel la data la care a apărut această lege;

Având în vedere că instanța de apel, față de această nouă lege, nu s'a mai putut pronunța și

nu a mai putut examina mijloacele de apărare ale Societății recurente cuprinse în motivele de apel, ci a trebuit să constate că în urma apariției legii din 4 Mai 1932, care abrogă pe aceia din 17 Mai 1927, contractul părților nu mai este un act autorizat, iar justiția nu mai are mandatul de a fixa prețul de cumpărare-fixare care forma tocmai obiectul acțiunii principale și în baza acestei constatări, a soluționat apelul, respingându-l ca nefondat;

Considerând că din aceste fapte constante ale cauzei, rezultă, că legea din 4 Mai 1932 a tranșat procesul ce se găsea pendinte înaintea Curții de Apel, pentru că ea, abrogând legea anterioară din 17 Mai 1927, a ridicat instanței de apel prerogativa de a cerceta și a se pronunța asupra temeiurilor acțiunii și apelului părții și a impus respingerea cererii Societății recurente, ca singura soluțiune ce putea să decurgă din aplicarea dispozițiilor ei;

Că, astfel fiind, legea din 4 Mai 1932 violează principiul constituțional al separației Puterilor în Stat și dispozițiunile art. 12 și 40 din Constituție;

Considerând, pe de altă parte, că legea din 4 Mai 1932, violează și dispozițiunile art. 17 din Constituție, cari prevăd că proprietatea de orice natură și creanțele asupra Statului sunt garantate;

Că, în adevăr, în speță din contractul încheiat între părți se pretinde de către societatea reclamată că a rezultat pentru ea un drept de creanță asupra Statului, reprezentat prin Ministerul Apărării Naționale; că însă prin abrogarea legii din 17 Mai 1927, s'a ridicat contractului autorizarea necesară pentru valabilitatea lui, autorizare pe care tocmai această lege i-o acordase; că, așa dar, legea din 4 Mai 1932 implicit a anulat contractul părților și dreptului de creanță ce se pretinde că ar fi rezultat din el;

Considerând că, deși, în ceiace privește valabilitatea contractului, și deci, a dreptului de creanță ce se pretinde de către reclamantă că a rezultat din el, s'a ridicat contestația de către Minister prin cererea sa reconvențională, totuși din această contestație nu a putut să rezulte înălțurarea dreptului de creanță, că numai dacă instanțele judecătorești lăsate să-și exercite atribuțiunile lor și să examineze temeinicia contestației, după dispozițiunile dreptului comun ar fi găsit-o fondată prin o hotărâre definitivă, numai din acest caz nu ar fi existat un drept de creanță valabil; că, însă legea din 4 Mai 1932 rezolvând, în condițiunile sus expuse litigiul în care se discută valabilitatea contractului, pe lângă că a violat principiul constituțional al separațiilor în Stat și art. 12 și 40 din Constituție, dar a violat și art. 17 din Constituție, așa că pentru toate aceste considerațiuni, ea urmează a fi declarată neconstituțională și deci neaplicabilă și a se admite pe motivul II de recurs, a se casa,

deciziunea Curții de Apel și a i se trimite cauza pentru a o judeca din nou;

Că, în ceiace privește contestarea constituționalității primei legi din 17 Mai 1927, — contestație ridicată azi, pe cale de apărare de Ministerul Intimat — discutarea ei nu poate fi primită, atât pentru considerația că secțiunile unite ale Inaltei Curți nu pot pronunța asupra constituționalității unei legi, decât pe calea procedurală indicată de art. 29 din legea sa organică, pe care Ministerul nu a urmat-o în speță cât și pentru considerația, că această contestare nu a fost ridicată la instanța de fond, deoarece acolo intimatul a contestat constituționalitatea legii din 17 Mai 1927, numai din prima instanță și nu pentru violarea art. 76 din Constituție, invocată azi prima dată ci pentru violarea art. 114 din Constituție;

Curtea, în numele legii, admite motivul II de casare;

Declară neconstituționale dispozițiunile legii pub. în Mon. Of. Nr. 102 din 4 Mai 1932 relativă la abrogarea legii publicată în Monitorul Oficial Nr. 106 din 17 Mai 1927;

Casează deciziunea Nr. 290—1933 a Secțiunii III-a a Curții de Apel București.

Trimite cauza înaintea aceleia) Curți de Apel spre a judeca din nou.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția U.

Decizia No. 40/1933. Preș. D-ului D. Volanschi, primpreședinte

Legea Casației. Potrivit art. 36 al 2 Leg. Casației motivele de casare în materie penală trebuiesc depuse de parte cel mai târziu în ajunul primului termen, — iar în lipsa altor dispozițiuni, această normă trebuie să se aplice și în ce privește memoriul pe care parte este obligată a-l depune în sustinerea cererilor de neconstituționalitatea legilor înaintea Secțiunilor Unite ale Inaltei Curți la Casație.

Curtea; Asupra incidentului ridicat de d. procuror general al acestei Inalte Curți;

Având în vedere că Gh. Săndulescu Procuror al Tribunalului Vâlcea în judecata corecțională, pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 18 legea pentru instalarea și folosirea stațiunilor radio-electrice, dânsul în ședința dela 7 Aprilie 1933 a invocat înaintea acelui Tribunal în apărare neconstituționalitatea art. 2, 3, 5 și 18 lege pe temeiul căreia a fost trimis în judecată și a cerut ca în conformitate cu dispozițiunile art. 20 legea organică a Inaltei Curți, Tribunalul să suspende judecata procesului penal și să trimită dosarul la Inalta Curte, care în Secțiuni Unite, să se pronunțe asupra cererii de neconstituționalitate ridicată de dânsul.

Că, partea civilă prezintă în instanță prin reprezentantul său nu s'a opus la această cerere, iar Procurorul Tribunalului a consimțit la suspendarea procesului penal.

Că, Tribunalul, față de acest acord al părților și al reprezentantului Ministerului Public a suspendat judecarea procesului corecțional și a înaintat dosarul la Inalta Curte, pentru sezișarea Secțiunilor Unite cu judecarea cererii de neconstituționalitate formulată de contravenient iar astăzi d. Procuror General al Inaltei Curți a pus concluziuni pentru respingerea acestei cereri, întrucât recurentul nu a formulat și depus la dosar nici un memoriu în dezvoltarea și susținerea ei.

Considerând că, potrivit art. 36 al. 2 legea pentru Curtea de Casație motivele de casare în materie penală trebuiesc depuse de parte cel mai târziu, în ajunul primului termen.

Că în lipsă de depoziii speciale, această normă urmează a se aplica și în ce privește memoriul pe care partea este obligată să-l depună înaintea Secțiunilor Unite ale Inaltei Curți în susținerea cererilor de neconstituționalitate ridicată într-o asemenea materie.

Având în vedere că, în speță, contravenientul Gh. Săndulescu nu a depus nici până astăzi motivele în dezvoltarea recursului de neconstituționalitate ridicat la Tribunalul Vâlcea; că, deci acest recurs fiind nemotivat în termenul prevăzut de lege, urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea, în numele legii: respinge recursul de nemotivat.

Jurisprudențe civile

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Decizia No. 788—1934. Președintele D-ului O. Bălcanu, consilier

Despăgubire. Conform art. 1 și 2 din Leg. XVIII 1874 renta acordată ca despăgubire se stabilește luându-se de bază dezavantajul din momentul accidentului.

Deliberând

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs și actele dela dosar rezultă că intimatul Ștefan Szalkay în baza art. 5 din legea XVIII 1874 a cerut majorarea rentei lunare de lei 500, acordată prin sentința definitivă a Tribunalului Cluj Nr. 1324—1023, la 1500 lunar și Tribunalul Cluj s. I-a prin sentința Nr. C. 723—12—1020, a admis acțiunea, iar Curtea de Apel prin deciziunea supusă recursului a respins ca nefondat apelul recurente Regia Autonomă a C. F. R. și a menținut sentința primei instanțe.

Că pentru a da această soluție Curtea de Apel, după ce constată că renta de 500 lei acordată intimatului s'a fixat în baza incapacității de muncă de 40% a acestuia raportată la câștigul lunar de 2000 lei avut la data accidentului, în baza art. 4 și 5 din legea XVIII-1874 despre răspunderea căilor ferate arăundează, că renta acordată lezăturii având scopul de a repara pa-

gubele suferite de acesta din cauza accidentului de cale ferată, quantumul ei este funcțiune de câștigul pe care lezatul l'ar fi realizat în viitor, dacă accidentul nu ar fi avut loc și deci cel lezat este îndreptățit să ceară majorarea rentei până la cota ce reprezintă în orice moment procentul de 40% din salariul pe care l'ar fi putut dobândi, dacă nu ar fi suferit incapacitatea de muncă de 40%.

Având în vedere că prin motivele de casare recurenta se plânge că Curtea de Apel prin exces de putere și violarea art. 5 din legea XVIII dela 1874 a majorat renta acordată intimatului la 1500 lei lunar, deoarece renta fixată în baza acestei legi constituind o restabilire a situației dela data accidentului în raport cu gradul de incapacitate de muncă, majorarea ei poate avea loc numai în cazul, când ulterior intervine o agravare a incapacității de muncă, iar condițiile exterioare de viață și eventuale posibilități de câștig în viitor nu constituiesc temeiuri cari ar justifica majorarea rentei deja stabilită, nefiind în raport de cauzalitate, cum în mod greșit motivează Curtea de Apel.

Considerând că art. 5 din legea XVIII dela 1874 pentru răspunderea căilor ferate în caz de accidente, recunoscând dreptul celui lezat într-un accident de cale ferată de a cere majorarea rentei stabilită de instanța judecătorească sau reînființarea unei rente desființate, exercitarea acestui drept s'l condiționează de faptul că împrejurările cari au fost decisive la fixarea sau desființarea ei să se fi schimbat în mod esențial.

Considerând că renta acordată de instanța de judecată în baza art. 1 și 2 din zisa lege cu titlul de despăgubire, tinde la repararea avantajului material din momentul accidentului și ca atare quantumul ei se stabilește în baza câștigului real al lezatului în momentul accidentului în raport cu capacitatea de muncă a acestuia rezultată din accident.

Că în asemenea situațiune și întrucât dar renta prevăzută de textele citate constituie o despăgubire pentru prejudiciile încercate de lezat în momentul și din cauza accidentului, la stabilirea quantumului ei servește drept numai câștigul real al lezatului în momentul accidentului raportat la incapacitatea de muncă suferită și prin urmare majorarea rentei nu poate avea loc în temeiul câștigului pe care lezatul l'ar fi avut în viitor, dacă nu ar fi suferit un anume procent de incapacitate de muncă, ci numai în urma majorării incapacității de muncă survenită ulterior fixării rentei de către instanța de judecată fapt a cărui existență însă urmează să fie dovedit de partea, care solicită majorarea rentei.

Că a admite ca temei al majorării rentei eventualul câștig pe care lezatul l'ar fi realizat în viitor, dacă nu suferea incapacitatea de muncă cum argumentează Curtea de Apel, ar însemna să se adauge la lege iar pe de altă parte ar e-

chivala cu recunoașterea unui nou drept la despăgubiri în temeiul unor împrejurări cari nici nu aveau ființă la data accidentului;

Că așa fiind și întrucât Curtea de Apel a hotărât altfel, motivele de recurs sunt întemeiate și recursul urmează a se admite casându-se deciziunea atacată.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Decizia No. 668—1934. Președenția Dlul O. Băleanu. Cons.

Răspunderea patronului pentru accident conform art. 81 din Leg. XIX 1907 este condiționată de împrejurarea că accidentul să fi fost provocat intenționat de patron sau imputernicitul său, ori prin faptul că acesta nu a luat măsurile pretinse de autoritate.

Deliberând

Având în vedere că prin deciziunea atacată cu recurs Curtea de Apel Cluj secția II-a a admis apelul intimatului Wald Maphert în contra sentinței Tribunalului Cluj S. IV-a No. C. 615—1929, prin care a fost obligat să plătească recurentei Casa Centrală a Asigurărilor Sociale lei 15.293 ce reprezintă daunele încercate de aceasta în urma accidentului de muncă suferit de muncitorul Idel Gercovitz și reformând sentința primei instanțe, a respins acțiunea;

Considerând că pentru a da această soluțiune Curtea de Apel constată, că muncitorul Idel Berkovitz care a fost angajat de întemeiat în brutăria sa și asigurat la Casa Cercuală Cluj, în urma unui accident de muncă, intervenit la 4 Ianuarie 1928, și-a fracturat brațul drept, în așa fel că a fost amputat ulterior că roata dințată a mașinei de întins aluatul care i-a fracturat mâna era prevăzută cu aparat de protecție corespunzător cerințelor legale și suficient pentru prevenirea accidentelor; că Idel Berkovitz nu a respectat instrucțiunile primite dela intimatul patron în sensul, că transportarea rămășițelor de aluat să o facă prin ocolirea mașinei, ci a aruncat aluatul peste roata dințată, și în temeiul acestor constatări Curtea de Apel motiv. că accidentul de muncă a avut loc exclusiv din vina muncitorului și întrucât în sarcina intimatului nu se poate stabili, că ar fi omis executarea vreunui ordin dat de autoritățile competente privitor la acoperirea în întregime a roții dințate cu aparat de protecție, intimatul nu răspunde pentru daunele încercate de recurenta din cauza accidentului;

Având în vedere că prin motivele de casare recurenta se plânge de o eroare gravă de fapt săvârșită de Curtea de Apel prin stabilirea că accidentul s'a întâmplat din cauza, că accidentatul n'a urmat instrucțiunile primite dela intimat, iar nu din cauza că acesta a omis de a lua măsurile convenite pentru asigurarea vieții și integrității corporale a angajaților săi.

Considerând însă că prin constatarea atacată prin acest motiv de recurs Curtea de Apel n'a săvârșit nici o eroare gravă de fapt, deoarece pentru a-și forma convingerea sa, că Idel Ber-covitz n'a fost urmată instrucțiunilor primite dela patron, s'a întemeiat pe rezultatul probelor administrate și al expertizelor efectuate și întrucât această constatare asupra căreia motivează suficient prin considerentele deciziei, se prezintă ca fiind în concordanță și conformă cu elementele de apreciere din care deduce motivul de recurs bazat pe eroare gravă de fapt, prin care se combate dreptul de apreciere al instanței de fond este neîntemeiat;

Având în vedere că recurenta pretinde că Curtea de Apel prin argumentarea, că intimatul nu răspunde pentru daunele rezultate din accident a violat și interpretat greșit art. 91 din legea XIX-1907 art. 1, 2 și 37 din legea XXVIII-1893, deoarece intimatul prin aceea că a omis să prevadă roata dințată în întregime cu aparat de protecție și a călcat obligațiunea legală și deci responsabilitatea lui subsistă din cauza acestei omisiuni;

Considerând, că art. 91 din legea XIX-1907, singura aplicabilă în speță întrucât legea XXVIII din 1893 reglementând numai răspunderea patronului pentru accidentele rezultate din neexecutarea măsurilor luate de autoritățile în drept pentru evitarea accidentelor, este străină de firea pricinii, stabilind principiul că patronul sau împuternicitul său răspunde pentru toate cheltuielile cauzate și rezultate într'un accident de muncă, această responsabilitate o condiționează de împrejurarea că accidentul să fi fost provocat intenționat de patron sau de împuternicitul său, sau prin faptul că aceștia nu au executat măsurile prescrise de autoritate sau nu s'au îngrijit de aparatele de protecție ordonate.

Că astfel fiind și prin respingerea motivului de recurs bazat pe eroare gravă de fapt, rămânând definitiv câștigat cauzei, că accidentul de muncă a avut loc din culpa numitului muncitor, iar pe de altă parte întrucât Curtea de Apel constată și motivează că, recurenta nici nu a încercat să dovedească, că autoritățile competente ar fi excepționat vre-o dată aparatul de protecție aplicat de intimat pe roata dințată a mașinii, dând ordin pentru înlocuirea lui, Curtea de Apel cu drept cuvânt argumentează că intimatul este exonerat de răspundere pentru prejudiciile încercate de recurenta în urma accidentului și sub acest raport prin soluția dată Curtea de Apel n'a violat și interpretat greșit nici un text de lege.

Cât despre motivul de recurs bazat pe omisiune esențială, deasemenea este neîntemeiat, deoarece recurenta se mărginește a-l enunța, fără a desvolta că în ce constă această prețință omisiune săvârșită de Curtea de Apel.

Că dar toate motivele de casare sunt neîntemeiate și recursul urmează a fi respins.

Văzând și cererea de cheltueli de judecată și apeliind pentru aceste motive.

Jurisprudențe comerciale

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Dec. Nr. 1827/933. Președinția Dlui O. Băleanu Cons.

Concordat. Din dispozițiunile art. 57 din Leg. concord. prev. din 1932 și art. 44 și 47 al. ult. rezultă că prin expresiunea de „sentință definitivă” se înțelege sentința de omologare dată în baza legilor anterioare de concordat iar nu sentința dată în cererea de reluarea a concordatului.

Având în vedere că prin aceste motive de casare recurenta susține că numai cu violarea art. 394 proc. civ. și art. 2 din legea asupra concordatului Curtea de Apel a stabilit, că termenul de grație de 5 ani trebuie socotit dela data rămânării definitive a primei hotărâri de concordat, iar nu a celei date în cererea de reluare, plata să se facă în rate trimestriale în cursul acestor 5 ani, iar nu în ultimul an, astfel cum au convenit și creditorii.

Având în vedere că art. 57 din legea concordatului preventiv din anul 1932 prevede, că cererile de concordat preventiv admise în baza legilor anterioare din 1929 sau 1930 continuă a li se aplica dispozițiunile acestor legi întregite în dispozițiunile art. 44 și 47 al. ultim al noii legi, fără ca termenul de grație să depășească limita de 5 ani socotiți dela sentința definitivă de omologare a concordatului, și că în concordatele preventive, indiferent dacă a intervenit sau nu o hotărâre de omologare definitivă, comercianții vor putea să și modifice propunerile și situația juridică în cadrul noii legi, reluându-se procedura după normele prezentei legi.

Considerând că din interpretarea acestor dispozițiuni rezultă, că prin expresiunea „sentință definitivă de omologare a concordatului” legiuitorul a înțeles sentința de omologare dată în baza legilor anterioare de concordat iar nu sentința dată în cererea de reluare a concordatului, făcută în baza art. 57 din noua lege, deoarece a admite contrariul, ar urma ca debitorii, ale căror cereri au fost admise sub imperiul legilor vechi de concordat, să fie privilegiați față de cei, cari ar introduce cererea de concordat după aparițiunea noii legi, bucurându-se de un termen de plată mai mare, întrucât ar cumula termenul de 5 ani acordat de noua lege cu cel scurs anterior ceea ce desigur că nu a fost în intențiunea legiuitorului.

Considerând că din interpretarea art. 19 din aceeași lege, care prevede că „plata se va face în rate trimestriale și proporționale”, rezultă că legiuitorul a înțeles că creanțele sale să se plătească înăuntrul termenului de grație de 5 ani, fără posibilitate pentru creditorii a modifica această dispozițiune;

Că astfel fiind, numai printr-o justă interpretare a textelor citate, Curtea de Apel a decis în acest sens, așa că motivele de casare nu sunt fondate.

Având în vedere că recurenta prin memoriul din 2 Iulie 1934 a cerut acestei Inalte Curți ca pe baza art. 61 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, să i se acorde un termen de grație de 5 ani, socotiți dela promulgarea legii, pentru plata tuturor ratelor concordatate.

Având în vedere că și această cerere cată a fi respinsă, deoarece o astfel de cerere trebuie făcută instanțelor de fond, iar nu direct acestei Inalte Curți.

Ca atare atât recursul cât și cererea din memoriu cată a fi respinse ca nefondate.

Jurisprudență proced. civilă

Inalta Curte de Casație și Justiție Secția II

Decizia No. 76—1934. Președinte : N. Stănilă, cons.

Suspendarea execuției. Conform art. 71 din Leg. Casației prin cauțiune la care sunt obligați să depună cei cari cer suspendarea, trebuie să cuprindă și toate cheltuelile cari au necesitat pentru obținerea pretențiunii, de ci asigurarea pretențiunii cu toate speșele până la realizarea ei.

Considerând că prin art. 71 din legea organică a acestei Inalte Curți se prevede că imprecizații pot cere suspendarea executării unei hotărâri cu condițiunile de a se fi introdus o depune în valoarea corespunzătoare a sumei sau o cerere de recurs în Casație și a se asigura obiectului din litigiu.

Că prin cauțiunea la care sunt obligați a o depune cei care cer suspendarea urmăririi prin sentință și toate acele cheltueli cari au necesitat pentru obținerea pretențiunii pe cale judecătorească, adică asigurarea întregei pretențiuni cu toate cheltuelile aferente acestuia, dela obținerea hotărârii și până la realizarea ei.

Având în vedere că în speșă, rezultă că Tribunalul în aprecierea quantumului sumei depuse pentru suspendarea execuției, nu arată în mod precis care este suma obținută, prin sentință, procentele aferente acestei creanțe, cheltuelile de judecată, precum și cele de urmărire, ocazionate pentru executarea hotărârii, afirmând numai partea debitoare a depus sumă corespunzătoare;

Că dar, în atari împrejurări, Tribunalul ne-menționând dacă în sumă depusă drept cauțiune

se cuprinsă și cheltuelile de urmărire precum și celelalte accesorii, prin aceasta a dat o hotărâre casabilă.

Că astfel fiind, motivele găsindu-se întemeiate, recursul cată a se admite, casându-se încheierea Tribunalului cu trimitere spre o nouă judecată.

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Decizia No. 995—934. Președinția D-lui V. Sandor, cons.

Recurs. Intrucât recurentul nu formulează motivele de casare așa cum cere imperativ textul de lege, deoarece nu indică precis ce norme de drept anume au fost violate de Curtea de Apel și nu învederează în ce anume constau greșelile, prin aceasta recursul nu poate fi luat în seamă.

Deliberând

Asupra modului cu este formulat recursul intitulat apel fact de Ambros Szocs și soția contra deciziei Curții de Apel Cluj secția II Nr. C. II. 440—1933 dată în proces cu Dr. Martin Kolosr.

Având în vedere că potrivit art. 37 din legea pentru Curtea de Casație și Justiție, motivele de casare trebuie să fie formulate în prima parte sub formă enuciativă, indicându-se numai textul de lege, ori principiul de drept violat, iar în a doua parte să urmeze dezvoltarea.

Considerând că în speșă recurenții invocă la începutul motivelor violarea normelor procedurale și de drept călcarea dreptului material și greșeli enorme apoi continuă criticând în mod vag soluțiunea Curții de Apel invocând dovezi noi, însă nu formulează motivele de casare așa cum cere în mod imperativ textul de lege arătat mai sus, deoarece nu indică și nu precizează în tot cuprinsul recursului ce norme de drept anume au fost violate de Curtea de Apel și nu învederează în ce anume costă greșelile enorme ce le pune în sarcină.

Că așa fiind recursul nu întrunește condițiunile prevăzute de lege pentru a putea fi luat în seamă și în consecință urmează a fi respins ca rău formulat.

Jurisprudențe penale

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția II.

Dec. Nr. 1372—1934. Președinția D-lui N. Stănilă consilier

Factul patronului cafenelei de a permite orchestrei să cânte bucdți muzicale ale unor autori streini aflați în viață fără autorizația lor sau a Soc. compozitorilor români, constituie o contravenție.

Deliberând,

Asupra recursului declarat de apărătorul special pentru contravenientul Friedmann Bertalan, în contra deciziei cu No. P. I. 773-7/1933 a

Curtii de Apel Cluj, prin care anulându-se sentința cu No. 1187-1933 a Trib. Alba secția I numitul a fost condamnat la 300 lei amendă pentru contravenția prevăzută de art. 22 pct. 1 și 49 a supra proprietății literare și artistice.

Văzând recursul declarat în baza nulității prevăz. de art. 385 pct. 1 a. pr. pen. prin care se tinde la stabilirea inexistenței vreunei infracțiuni.

Având în vedere că, instanța de apel, examinând probele administrate în cauză constată un fapt că, în localul de Cafenea și restaurant „Dacia” din Alba-Iulia proprietatea contravenientului Friedmann Bertalan în ziua de 13 Februarie 1933 s'a cântat de orchestra din acel local bucăți muzicale de autori străini, ce făceau parte din repertoriu muzical al Soc. „Compozitorilor” Români, fără a avea autorizația impusă de lege.

Considerând că legea asupra proprietății literare și artistice, prevede prin art. 2, în favoarea compozitorilor de muzică, precum și al oricărui alt creator de operă intelectuale în genere, dreptul de a se bucura pe tot timpul vieții ca de o proprietate a lor, de dreptul exclusiv de a publica reprezenta, executa autoriza, traduceri adaptări reproduceri în orice mod s'ar face, exploata sau vinde operele lor în total sau în parte a le dărui sau a le transmite altora prin testament adică de a dispune de opera lor intelectuală așa cum vor crede de cuviință.

Considerând că dispoz. art. 22 al. I din aceeași lege, consideră ca o atingere adusă acestui drept de proprietate excutarea în public a unei opere muzicale fără consimțământul în prealabil al autorului sau al celor în drept a-l da atingere care conform art. 49 din aceeași lege, este calificat drept contravențiune și se pedepsește conform cu dispozițiunile acestui text de lege.

Considerând că în fapt și în speță este constant și rezultă din deciziunea atacată că, contravenientul Friedmann Bertalan a permis să se cânte în restaurantul și cafeneaua sa în public, mai multe bucăți muzicale ale unor autori străini ce sunt în viață, fără să fi obținut în prealabil autorizația lor sau a Soc. „Compozitorilor Români” din repertoriul căreia făceau parte bucățile executate.

Că acest fapt angajează răspunderea numelui întrucât în calitate de patron și organizator al audii muzicale, a angajat orchestra pentru a cânta în vederea exploatării localului și a tras beneficii din muzica executată.

Că așa fiind, urmează că în speță faptul că orchestra angajată de contravenient, patronul cafenelei și restaurantului „Dacia” din Alba-Iulia a executat în localul său, compozițiuni muzicale printre care erau și opere din domeniul privat fără a avea o prealabilă autorizațiune a Soc. Compozitorilor Români, întrunește toate elementele competente ale contravenției prev. și ped. de art. 49 din legea asupra proprietății lite-

rare și artistice așa cum bine a decis Curtea de Apel.

Că, dar, motivele de casare bazat pe nulitatea dela art. 355 pct. 1 lit. a pr. pen. este nefondat și prin consecință recursul urmează a se respice.

Jurisprudențe la diverse legi

Inalta Curte de Casație și Justiție, Secția III.

Decizia No. 166-1934. Preș. V. Crăciunescu, Cons.

Faptul disciplinar al funcționarului nu se prescrie prin nici o trecere de timp.

Deliberând

Având în vedere că din deciziunea atacată, cu recurs, rezultă că, Vitășescu Dumitru fost telegrafist la CFR a introdus acțiune în contencios la Curtea de Apel din Cluj contra Direcțiunei Generale CFR, cerând anularea iridinului acelei Direcțiuni cu Ni. 7828 din 14 Septembrie 1929 prin care i-s'a făcut cunoscut că a fost destituit din funcțiunea de impiegat de mișcare, totodată a mai cerut că fie obligată Direcțiunea CFR a-l primi în serviciu.

În susținerea acțiunei sale reclamantul arată că după un stagiu de circa 10 ani ca impiegat de mișcare în stația București a fost transferat în interes de serviciu la stația Gugești, de unde și-a înaintat demisiunea, și cum direcțiunea nu i-a soluționat cererea de demitere din funcțiune în 15 zile cum prevede art. 195 din Reg. legii de organizare CFR, el a predat serviciul din stația Gugești șefului acelei stațiuni după 30 zile de staționare acolo și așteptare de răspuns dela Dire n'a mai sosit până la părăsirea serviciului, ceea ce a avut loc la 1 Noembrie 1923. Anul 1932 luna Iulie, dânsul a voit să fie reprimat în serviciul CFR în care scop, a înaintat o cerere făcând și demersuri repetate; Direcțiunea nu numai că nu-l mai reprimește, dar ceva mai mult în urma cercetării situației reclamantului, constată că greșit fusese între timp avansat și re- încadrat în vreme ce el părăsise de mult postul din stația Gugești și ca consecință se decide chiar destituirea lui din fosta funcțiune destituire soluționată și îndeplinită în anul 1929, dar cu punere în aplicare încă la 1 Oct. 1923, dată socotită ca părăsire reală a serviciului.

Curtea de Apel din Cluj, judecând această acțiune în contencios o respine ca nefondată, prin deciziunea No. C. II. 2886-5-1929.

Că pentru a ajunge la această soluțiune Curtea înlătură ca nefondată obiecțiunea reclamantului că Direcțiunea n'ar mai fi putut să-l destitue câtă vreme intră în prevederile legii amnestiei. Curtea stabilește că amnestia la care ne re-

feră reclamantul nu-i poate servi, aplicându-se numai unor anumite infracțiuni de drept comun.

Că de asemeni Curtea a înlăturat și cealaltă obiecțiune a reclamantului, că destituirea ar fi fost dată cu violare de lege prin aceea că nu se luase în speță avizul Comisiunii disciplinare. Curtea precizează că, în conformitate cu art. 230 din instrucțiunile privitoare la personalul și organizarea administrativă a CFR în vigoare în 1923, data părăsirii serviciului, cât și conf. art. 31 pct. c. din legea pentru organizarea și exploatarea CFR din 1927, în vigoare la intervenirea ordinului atacat funcționarul din serviciul CFR din 1927, care părăsește serviciul înainte de a i se fi rezolvat cererea de demisiune se pedepsește cu destituirea care se aplică direct de șeful autorității, fără a fi nevoie de avizul conform al Comisiunii disciplinare, ca consecință, ordinul de demisiune atacat de reclamant, Curtea îl consideră legal.

Având în vedere că, în prim rând, prin motivul de casare recurentul susține că s'a prezentat la postul din stația Gugești unde a funcționat în termen de 30 zile, că nu este adevărat constatarea Curții, că nici nu și-ar fi luat postul de la numita stație în primire și cere să dovedească cu martori, că s'a prezentat la acel post și că după câțiva timp a plecat.

Considerând că în speță, Curtea de Apel, cercetând referatul șefului stației Gugești din 22. II. 1928 și raportul inspecțiunii Buzău, constată în fapt că impiegatul Dumitru Vitășescu fiind transferat la stația Gugești nu s'a prezentat și nici n'a funcționat niciodată la acea stație numitului părăsind serviciul din ziua de 1 Oct. 1923.

Considerând, că pe de altă parte, că proba cu martori este inadmisibilă în cașiune urmează că această primă parte a motivului de casare este neîntemeiată.

Având în vedere că se mai susține prin motivul de casare că greșit a aplicat Curtea de Apel dispozițiunile art. 31 al. c. din legea de organizare a CFR din 1927, neținând în seamă faptul că decizia CFR, — a cărui anulare s'a cerut, este ilegală pentru că s'a dat în 1929 pentru un fapt comis cu 6 ani în urmă și care era prescris.

Considerând că fiind de principiu că faptul disciplinar comis de un funcționar nu se poate prescrie prin orice trecere de timp, urmează că bine a aplicat Curtea de Apel dispozițiunile art. 31 al. e. a legii de organizare a CFR din 1927 recurentului, care părăsise serviciul înainte de a i se fi rezolvat cererea de dimisiune, fiind indiferent faptul potrivit principiilor expuse, — că dânsul părăsește serviciul la 1 X. 1923 iar pedeapsa i-a fost aplicată în 1929, astfel că și această parte a motivului de casare este neîntemeiată.

Având în vedere că în fine, se mai susține de către recurent prin motivul de casare, că Direcțiunea generală CFR nu poate să-l pedepsească în 1929 pentru o faptă comisă în 1923 pentru

care nu fusese pedepsit la acea dată, — când era în vigoare rigorile codului Justiției militare, — și de care a scăpat prin amnestie.

Considerând că fiind de principiu că dispozițiunile legii amnestiate se aplică numai unor anumite infracțiuni de drept comun, — nu și celor ca în speță, cu caracter disciplinar, — urmează ca și ultimă parte a motivului de casare este neîntemeiat, așa că recursul urmează a se respinge ca atare.

Curtea de Apel Cluj, Secția II.

Deciziune No. 335—1935. Președ. Dr. I. Papp, președ.

Care este termenul de recurs contra hotărârei Comisiunii prevăzute de art. 53 din leg., lichidarea datoriilor Agr. și Urb.

MOTIVE:

Pentru emiterea termenului de recurs, prev. de art. 53 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane deponenta Cornelia Aleman născ. Decian a înaintat cerere de justificare.

Reprezentantul Băncii grânicelor Năsău-deni ș. a. a cerut respingerea cererii de justificare ca inadmisibilă.

Având în vedere, că legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane nu reglementează procedura de recurs în casare; are aplicațiunea dreptul comun adică legea pentru Curtea de Casație și Justiție în ceea ce privește procedura de recurs în casare.

Având în vedere, că legea pentru Curtea de Casație și Justiție nu cunoaște cererea de justificare; în aceasta cauză nu se poate face justificare, deci Curtea a respins cererea de justificare ca inadmisibilă.

Având în vedere, că conform art. 53 alin. ultim din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane termenul de recurs este de 15 zile, socotite dela pronunțarea încheerii Comisiunii. Considerând că Comisiunea a pronunțat hotărârea sa atacată cu recurs la 28 Noemvrie 1934; iar recursul deponentei Cornelia Aleman născ. Decian s'a înregistrat la 22 Decemvrie 1934, deci după expirarea termenului de 15 zile libere:

Pentru aceste considerente Curtea a respins cu tardiv recursul în casare.

Dispoziția referitoare la cheltuelile de recurs se bazează pe art. 543 și 508 din Pe.